

8 decembrie 2016

Dj nr. 502

Aviz

**la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(nr. 443 din 28.11.2016)**

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege specificat în titlu, și în conformitate cu articolul 54 din Regulamentul Parlamentului, expune următoarele considerente.

I. Constatări generale

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, fapt ce corespunde cu art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Scopul proiectului de lege este de a institui reglementări distincte privind procedura identificării, urmăririi, recuperării, sechestrării și confiscării bunurilor provenite din activități infracționale.

3. Implementarea prezentului proiect nu presupune cheltuieli financiare suplimentare din contul bugetului de stat.

4. Atenționăm că, proiectul de lege pentru completarea unor acte legislative nr. 443 din 28.11.2016 este conex cu proiectul de lege nr. 442 din 28.11.2016 privind Agenția recuperarea bunurilor infracționale. Astfel, cu referire la unificarea terminologiei aplicate, recomandăm autorilor proiectului de lege de a uniformiza titlul proiectului de lege nr.442, astfel încât acesta să fie identic în dispozițiile ambelor proiecte de lege.

II. Considerațiuni de drept

5. La art.I din proiect, autorii propun completarea art.111 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18.04.2002 cu un nou alineat (2¹) care stabilește că antecedentele penale nu se consideră stinse până la executarea integrală a pedepsei penale, a reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune, a transferării valorii bunurilor confiscate la buget. Atenționăm că, dispozițiile art.111 din Codul penal stipulează în mod expres condițiile de stingere a antecedentelor penale. În acest sens, constatăm că dispozițiile alin.(2¹) care se propun în proiect, combat practic dispozițiile alin.(1) din redacția actuală a art.111, întrucât amnistia și grațierea reprezintă mecanisme juridice prin intermediul cărora persoana este liberată de răspundere penală, fiindu-i stinse antecedentele penale până la executarea integrală a pedepsei penale.

În acest sens, pentru a nu admite eventuale colizii juridice în textul legii, propunem autorilor revizuirea dispoziției propuse în art. I din proiect.

6. La art. II din proiect, autorii propun completarea art.4 alin.(1) și art.10 alin.(3) din Legea cu privire la Centrul Național Anticorupție nr. 1104-XV din 06.06.2002. Atenționăm că, art.5 lit. d) din Legea nr. 1104-XV prevede, *"În executarea atribuțiilor, Centrul este obligat să efectueze urmărire penală în cazul infracțiunilor a căror contracarare ține de competența sa"*. Respectiv, constatăm că Centrul Național Anticorupție dispune la moment de un organ de urmărire penală care efectuează, sub conducerea procurorului, urmărirea penală în privința infracțiunilor date în competența sa. Totodată, art.4 din proiectul de lege nr. 442 din 28.11.2016 privind Agenția recuperarea bunurilor infracționale, prevede că Agenția Recuperarea Bunurilor Infracționale este organ de urmărire penală cu statut de subdiviziune autonomă în cadrul Centrului Național Anticorupție. Reieșind din conținutul acestor prevederi, rezultă că în cadrul CNA, pe lângă organul de urmărire penală existent la moment, urmează să fie instituit încă un organ de urmărire penală, distinct, care conform prevederilor art.6 alin.(1) din proiectul de lege nr.442 (conex cu proiectul nr.443), urmează să exercite drepturile și obligațiile Centrului Național Anticorupție.

Astfel, reieșind din faptul că art.4 din Legea nr. 1104-XV se referă exclusiv la atribuțiile Centrului Național Anticorupție, iar prin introducerea lit.g) în redacția propusă de autori, Centrul urmează să fie împuternicit cu atribuția de recuperare a bunurilor infracționale se creează o neconcordanță între dispozițiile Legii nr. 1104-XV și dispozițiile proiectului de lege nr.442 din 28.11.2016.

În acest sens propunem autorilor să racordeze dispozițiile proiectului de Lege nr.442 din 29.11.2016 cu dispozițiile Legii cu privire la Centrul Național Anticorupție, astfel încât să fie reglementate de o manieră clară și previzibilă atribuțiile Agenției Recuperarea Bunurilor Infracționale față de Centrul Național Anticorupție.

7. La art.III din proiect, autorii propun modificarea și completarea Codului de procedură penală, în vederea stabilirii cadrului legal care să reglementeze procedura recuperării bunurilor infracționale. La pct.4 al art. III din proiect autorii propun introducerea art.229² care prevede că organul de urmărire penală dispune prin delegație Agenției Recuperarea Bunurilor Infracționale, urmărirea bunurilor infracționale și acumularea probelor cu privire la acestea. Totodată, menționăm că dispozițiile art.4 din proiectul de lege nr. 442 din 28.11.2016 prevede că Agenția însăși este organ de urmărire penală care în temeiul art.10 desfășoară investigații financiare paralele. Astfel, coroborând aceste dispoziții legale, rezultă că un organ de urmărire penală delegă un alt organ de urmărire penală (în cazul nostru Agenția Recuperarea Bunurilor Infracționale) pentru a desfășura investigații financiare paralele. Aceste dispoziții generează confuzii în ceea ce privește competența Agenției Recuperarea Bunurilor Infracționale, în calitate de organ de urmărire penală și alte organe de urmărire penală prevăzute de Codul de procedură penală.

Cu referire la completarea Codului de procedură penală cu art.229³ care prevede că indisponibilizarea bunurilor infracționale poate fi dispusă prin încheierea instanței de judecată sau după caz prin ordinul Agenției Recuperarea Bunurilor Infracționale, menționăm că Hotărârea Plenumului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr.7

din 04.07.2005 cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție în procesul urmăririi penale, stipulează că controlul judiciar al procedurii de urmărire penală constă în verificarea de către o instanță independentă și imparțială, sesizată în modul prevăzut de lege, a acțiunilor organului de urmărire penală și a organului care efectuează activitate operativă de investigație în scopul depistării și înlăturării încălcărilor drepturilor omului încă la faza de urmărire penală și asigurării respectării drepturilor, libertăților și a intereselor legitime ale participanților la proces și a altor persoane. Totodată, conform prevederilor hotărârii Curții Constituționale nr.6 din 16.04.2015, prezumția dobândirii ilicite a bunurilor este o aplicație a principiului prezumției nevinovăției, iar sarcina probei urmează a fi atribuită exclusiv organelor de stat.

Astfel reieșind din faptul că indisponibilizarea bunurilor, ca măsură preventivă de suspendare a dreptului de dispoziție materială și juridică al proprietarului asupra unor bunuri mobile sau imobile, ar putea afecta într-o oarecare măsură drepturile persoanelor la proprietatea privată și la protecția acesteia considerăm că indisponibilizarea bunurilor infracționale urmează a fi dispusă exclusiv de către instanța de judecată.

De aceea, considerăm că aspectele menționate trebuie racordate cu prevederile art.3 alin. (2) din Legea nr.780/2001 care stipulează că Actul legislativ trebuie să respecte condițiile legalității, accesibilității, preciziei și, o dată intrat în vigoare, este executoriu și opozabil tuturor subiectelor de drept. Or, prevederile legale trebuie să fie precise, neechivoce, să instituie norme unitare, clare, previzibile, a căror aplicare să nu permită interpretări.

8. Proiectul de lege dat urmează a fi supus avizării și consultării publice obligatorii, conform cerințelor art.21 din Legea nr.780/2001.

9. Reieșind din cele menționate, asupra oportunității adoptării proiectului de lege, urmează să se pronunțe Parlamentul în ședință plenară.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție

Ex: Constantin Butnaru
tel: 820-596